

Nóta Treorach – Fógraíocht ar son Aidhme Polaitiúla

Léiríonn Cuid 4.6 de Chód Ginearálta Údarás Craolacháin na hÉireann (BAI) maidir le Cumarsáidí Tráchtála forálacha Cuid 41(3) den Acht Craolacháin, 2009. Coisceann an dá cheann díobh fógraí ar son ‘cuspóra polaitíochta’.

Sainmhíniú ar Chuspóir Polaitíochta

In éagmais sainmhíniú dlíthiúil ar ‘fhógra atá dírithe ar chuspóir polaitíochta’, déanann an tÚdarás é a shainmhíniú le tagairt do bhreithiúnas tábhachtach Ard-Chúirte - Colgan vs. an Coimisiún um Raidió agus Teilifís Neamhspleách (CRTN) (1998), mar fhógra ar son na nithe seo a leanas: -

- Leas páirtí polaitíochta áirithe a chur chun cinn, nó;
- Athruithe i ndlíthe na tíre seo a thabhairt chun críche, nó cur i gcoinne athruithe a moladh sna dlíthe sin, nó;
- Athruithe i ndlíthe tíortha iasachta a thabhairt chun críche nó cur i gcoinne athruithe a moladh sna dlíthe sin, nó;
- Polasaí an Rialtais nó cinntí áirithe na n-údarás Rialtais a thabhairt chun críche sa tír seo nó cur i gcoinne athruithe a moladh iontu, nó;
- Polasaí an Rialtais nó cinntí áirithe na n-údarás Rialtais a thabhairt chun críche i dtír iasachta nó cur i gcoinne athruithe a moladh iontu.

Mar sin, níl an reachtaíocht teoranta d’fhógraí a chuireann leas páirtí polaitíochta chun cinn amháin ná níl sí teoranta do cheisteanna polaitíochta a bhaineann le dlínse Phoblacht na hÉireann.

Measann an tÚdarás go mbaineann an toirmeasc le fógraí a chuireann leas polaiteoirí aonair chun cinn freisin (ar leibhéal áitiúil, náisiúnta agus na hEorpa) cibé acu más baill de pháirtí polaitíochta iad nó más polaiteoirí aonair iad, má tá siad tofa nó má tá siad ag súil le bheith tofa. Baineann sé le feachtas a chuireann eagraíocht chun cinn atá ag iarraidh teachtaireacht ar son aidhme polaitiúla a chraoladh freisin, mar a leagtar amach thuas. Tá feidhm ag an toirmeasc le linn feachtas toghcháin agus reifrinn agus taobh amuigh de na tréimhsí sin freisin.

Cur Chuige Maidir le ‘Cuspóir Polaitíochta’ a Dheimhniú

Ba cheart do chraoltóirí a thabhairt faoi deara go bhfuil siad freagrach sa chéad áit as a dheimhniú an bhfuil fógra ‘dírithe ar chuspóir pholaitíochta’ nó mura bhfuil sé. Agus iad ag deimhniú cé acu an bhféadfadh nó nach bhféadfadh fógra an toirmeasc reachtúil a shárú, moltar do chraoltóirí aird a thabhairt ar na ceisteanna seo a leanas: -

- **Céard é ábhar an fhógra?** Mar shampla, an bhfuil an chóip fógraíochta (lena n-áirítear aon suíomh gréasáin a seolann an fógra lucht féachana chuige) dírithe ar chuspóir pholaitíochta? I gcásanna áirithe d'fhéadfaí go mbeadh an téacs achrannach go bunúsach fiú murach duine polaitiúil nó polaitiúil amháin é an fógróir.
- **Cad é an comhthéacs ina chraoltar an fógra?** D'fhéadfadh go mbeadh an-tionchar ag an gcomhthéacs polaitiúil nuair atáthar ag deimhniú an gcomhlíonann nó mura chomhlíonann fógra. Ina thaobh seo, ba cheart machnamh a dhéanamh, chomh fada agus is féidir, ar cathain a chraolfar an fógra mar d'fhéadfadh go mbeadh an comhthéacs tráth na háirithe éagsúil ón gcomhthéacs ina gcrálfar an fógra. Mar shampla, an gcrálfar an fógra beartaithe le linn tréimhse feachtais le haghaidh toghcháin nó reifrinn nó i gcásanna ina bhfuil an cheist dá dtagraítear san fhógra ina hábhar díospóireachta de chuid comhlachta thofa amhail comhairle contae, Tithe an Oireachtais nó Parlaimint na hEorpa? Mar an gcéanna, an ábhar díospóireachta phoiblí é faoi láthair?
- **Céard iad aidhmeanna agus cuspóirí an fhógróra agus an fheachtais fógraíochta?** D'fhéadfaí go mbeadh sé seo soiléir ón gcóip nó ón eolas atá ar fáil ag an bpobal faoin bhfógróir agus/nó faoin bhfeachtas. Is mó an seans go sáróidh fógraí a chuireann leas eagraíochtaí chun cinn a mbaineann an t-aon chuspóir nó an príomhchuspóir atá acu leis an bpolaitíocht an toirmeasc e.g., páirtithe polaitíochta, polaiteoirí, brúghrúpaí sainleasa etc. Mar sin féin, d'fhéadfadh fógra le haghaidh feachtais a bhfuil a aidhmeanna agus a chuspóirí dírithe ar chuspóir pholaitíochta a bheith achrannach fiú mura mbaineann cuspóir aonair nó príomhchuspóir na heagraíochta atá taobh thiar den fheachtas leis an bpolaitíocht. Ar an ábhar sin, níor cheart machnamh a dhéanamh ar aidhmeanna agus ar chuspóirí an fhógróra amháin ach ar an bhfeachtas fógraíochta ina iomláine freisin agus ní go díreach ar an méid a chraolfar.
- **An bhfuil an t-ábhar ar mhaithe leis an eolas nó ar mhaithe leis an mbolscaireacht?** Tá an tÚdarás den tuairim go bhfuil sé oiriúnach idirdhealú a dhéanamh idir fógraí nach gcuireann ach eolas in iúl agus fógraí bolscaireachta ar cheart toirmeasc a chur orthu mar go bhfuil siad 'dírithe ar chuspóir pholaitíochta'. Agus craoltóirí ag cinneadh cibé an mbaineann nó nach mbaineann fógra leis an dara catagóir, ba cheart dóibh cur chuige ciallmhar a ghlacadh acu agus aird a bheith acu ar an toirmeasc reachtúil agus ar an nóta teorach seo.

Mar shampla, d'fhéadfadh fógra eolasach nach gcuireann ach dáta/í, am/anna agus suíomh/anna maidir le clinic toghcheantair a reáchtálfadh oifigeach tofa a bheith inghlactha. Mar sin féin, d'fhéadfadh fógra a chuireann buanna polaiteora (agus an tionchar atá aige ar a thoghcheantar) nó buanna páirtí polaitíochta chun cinn, nó a mholann seasamh polaitíochta (beag beann ar cibé acu a mholann nó nach mholann polaiteoir, páirtí polaitíochta nó eagraíocht é) a bheith achrannach.

Ba cheart do chraoltóirí a thabhairt faoi deara go gcaithfear machnamh a dhéanamh ar gach fógra aonair as féin.

Beidh aird ag an tÚdarás ar an méid thuasluaite agus é ag smaoineamh ar cé acu a sháraíonn nó nach sáraíonn **cumarsáid tráchtála eile**, lena n-áirítear urraíocht agus suíomh táirgí, an toirmeasc a leagtar amach i gCuid 4.6 maidir le cumarsáid tráchtála atá dírithe ar chuspóir pholaitíochta.

Ní bheidh feidhm ag an toirmeasc a leagtar amach i gCuid 4.6 ná ag an Acht Craolacháin, 2009, maidir le craolacháin pháirtithe polaitíochta ar an gcoinníoll nach dtabharfaidh craoltóir, le linn dó nó di an t-am a leithroinnt le haghaidh craolacháin dá leithéid, tosaíocht mhíchothrom d'aon pháirtí polaitíochta. Ina theannta sin, ní bheidh feidhm ag an toirmeasc i gcás fógraí an Choimisiúin Reifrinn. Tabhair faoi deara freisin le do thoil nach nglacfaidh an tÚdarás le gearáin a bhaineann le craolacháin pháirtithe polaitíochta nó le fógraí a chraoltar ar iarraidh ón gCoimisiúin Reifrinn. Ní bhaineann gearáin den chineál sin le cúram an Údaráis mar a leagtar amach san Acht Craolacháin, 2009.

Níor cheart a mheas gur ráiteas iomlán nó údarásach faoin dlí é an treoir a chuirtear ar fáil sa nóta seo. Ní nóta ceangailteach é agus cuirtear é ar fáil d'fhonn cuidiú le craoltóirí, le fógróirí, agus leis an bpobal i gcoitinne brí a bhaint as an bhforáil de chuid an Chóid agus í a chur i bhfeidhm.

Ní ghlacann Údarás Craolacháin na hÉireann aon fhreagracht nó dlíteanas as an treoir a chuirtear ar fáil agus coimeádann sé an ceart aige féin an treoir a leasú agus a athbhreithniú. Ba cheart do Chraoltóirí, mar chuid dá nósanna imeachta inmheánacha féin maidir le himréiteach cóipe, a measúnú neamhspleách féin a dhéanamh tar éis dóibh a gcomhairle féin a ghlacadh agus fiosruithe/taighde a dhéanamh de réir mar is cuí. Níl an doiciméad seo ag maíomh gur ag míniú ceisteanna a bhaineann leis an bhforáil seo atá sé ná ní liosta iomlán é d'fheidhmeanna féideartha a d'fhéadfadh a bheith ann.